

Задача №1

Після невдалої спроби дістатися до заселених країв Робінзон Крузо та П'ятниця опинилися на іншому безлюдному острові. Звинувачуючи один одного у невдачах, вони зрештою остаточно розсварилися та розпочали вести кожен своє господарство на протилежних краях острова, збираючи фрукти та ловлячи рибу. Обсяги вилову риби та зібраних фруктів у кожного із них можуть набувати лише цілих значень. Межа виробничих можливостей Робінзона Крузо задана таблицею:

Риба	0	1	2	3	4	5	6	7
Фрукти	52	51	48	44	37	28	18	0

Виробничі можливості П'ятниці ілюструє таблиця:

Риба	0	1	2	3	4	5	6	7
Фрукти	53	51	48	43	37	29	16	0

Якщо Робінзон та П'ятниця забудуть взаємні образи та об'єднають свої зусилля, як виглядатиме їхня межа виробничих можливостей у табличній формі? Заповніть таблицю нижче та обґрунтуйте відповідь.

Риба	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Фрукти															

Розв'язання. Для представлення спільної межі виробничих можливостей у табличній формі треба поставити у відповідність кожній кількості виловленої риби відповідну максимально можливу кількість зібраних фруктів з урахуванням того, що ресурси для ведення господарської діяльності – обмежені. Інакше кажучи, кожну наступну одиницю риби повинен ловити той із острів'ян (Робінзон чи П'ятниця), хто може зробити це з меншою альтернативною вартістю.

Розрахуємо альтернативні вартості вилову риби у кількостях фруктів для кожного з острів'ян. Для Робінзона Крузо:

Риба	1-а	2-а	3-я	4-а	5-а	6-а	7-а
Альтернативна вартість (у фруктах)	1	3	4	7	9	10	18

Для П'ятниці:

Риба	1-а	2-а	3-я	4-а	5-а	6-а	7-а
Альтернативна вартість (у фруктах)	2	3	5	6	8	13	16

З наведених вище таблиць випливає, що першу рибу вартує виловити Робінзону, бо в такому разі втрачається лише одна одиниця фруктів. Якщо ж це зробить П'ятниця, то втрати будуть відчутніші. Другу спільну рибу мав би виловити П'ятниця (це його перша власна риба), оскільки втрачається дві одиниці фруктів, а не три, як у Робінзона. Третю спільну рибу може виловити будь-хто з острів'ян, оскільки альтернативні вартості – однакові і т. д. Таблиця альтернативних вартостей для спільних зусиль тоді матиме вигляд:

Риба	1-а	2-а	3-я	4-а	5-а	6-а	7-а	8-а	9-а	10-а	11-а	12-а	13-а	14-а
Альтернативна вартість (у фруктах)	1	2	3	3	4	5	6	7	8	9	10	13	16	18

Оскільки острів'яни можуть максимально (не виловлюючи риби) зібрати $52+53=105$ фруктів, то поетапно віднімаючи відповідні значення альтернативних вартостей отримуємо таблицю:

Риба	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Фрукти	105	104	102	99	96	92	87	81	74	66	57	47	34	18	0